

Облікова картка дисертації

I. Загальні відомості

Державний обліковий номер: 0823U100952

Особливі позначки: відкрита

Дата реєстрації: 20-10-2023

Статус: Наказ про видачу диплома

Реквізити наказу МОН / наказу закладу:

II. Відомості про здобувача

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Мендрін Олексій Вікторович

2. Oleksii V. Mendrin

Кваліфікація:

Ідентифікатор ORCID ID: Не застосовується

Вид дисертації: доктор філософії

Аспірантура/Докторантура: так

Шифр наукової спеціальності: 052

Назва наукової спеціальності: Політологія

Галузь / галузі знань: соціальні та поведінкові науки

Освітньо-наукова програма зі спеціальності: Політологія

Дата захисту: 06-12-2023

Спеціальність за освітою: Історія

Місце роботи здобувача:

Код за ЄДРПОУ:

Місцезнаходження:

Форма власності:

Сфера управління:

Ідентифікатор ROR: Не застосовується

III. Відомості про організацію, де відбувся захист

Шифр спеціалізованої вченої ради (разової спеціалізованої вченої ради): ДФ 12.093.009

Повне найменування юридичної особи: Маріупольський державний університет

Код за ЄДРПОУ: 26593428

Місцезнаходження: пр. Повітрофлотський, буд. 31, Київ, 03037, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

IV. Відомості про підприємство, установу, організацію, в якій було виконано дисертацію

Повне найменування юридичної особи: Маріупольський державний університет

Код за ЄДРПОУ: 26593428

Місцезнаходження: пр. Повітрофлотський, буд. 31, Київ, 03037, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

V. Відомості про дисертацію

Мова дисертації: Українська

Коди тематичних рубрик: 11.01.11

Тема дисертації:

1. Стратегії та практики конструювання макрополітичної ідентичності: Україна в контексті світового досвіду
2. Strategies and practices of constructing macropolitical identity: Ukraine in the context of world experience

Реферат:

1. Мендрін О. В. Стратегії та практики конструювання макрополітичної ідентичності: Україна в контексті світового досвіду. – Кваліфікаційна наукова праця на правах рукопису. Дисертація на здобуття наукового ступеня доктора філософії за спеціальністю 052 – Політологія. – Маріупольський державний університет, Київ, 2023. Дисертацію присвячено дослідженню сукупності механізмів реалізації владних стратегій конструювання макрополітичної ідентичності, на основі світового історичного досвіду, та з'ясування можливостей його використання у політичній практиці сучасної України. У вступі дисертації визначені актуальність теми дослідження та зв'язок із науковими темами, окреслені його об'єкт та предмет, мета та завдання, методи дослідження, наукова новизна та практичне значення отриманих результатів, а також представлена інформація про апробацію результатів дослідження. Наукова новизна одержаних результатів обумовлена сукупністю поставлених дослідницьких завдань та полягає у комплексному дослідженні вироблених (теоретичних та практичних) підходів до конструювання макрополітичної ідентичності в Україні у контексті світового історичного досвіду. Результати проведеного дослідження мають практичне значення,

яке полягає у можливості їхнього використання при розробці політики макрополітичної ідентичності в Україні, правових засад і критеріїв її аналізу та оцінки, а також академічному вивченні теорії та практики конструювання макрополітичної ідентичності в Україні та світі. Водночас, дисертаційне дослідження створює основу для подальшого аналізу світового та українського досвіду інструментів, стратегій політичних акторів при формуванні макрополітичної ідентичності. Положення дисертації можуть становити інтерес для політичних акторів різного рівня (органів державної влади, політичних партій та лідерів, структур громадянського суспільства), що виступають в якості суб'єктів створення стратегій формування макрополітичної ідентичності в Україні. У підрозділі 1.1. «Еволюція концепту ідентичності в політичній науці» простежено процес залучення та розвитку концепту політичної ідентичності як відповідь на актуальні проблеми розвитку соціальних наук: визначення ролі політичної культури в формуванні політичних інститутів та процесів, а також подолання дихотомій «структури/ агентності» та «мікро/ макроструктур». У підрозділі 1.2. «Понятійно-категорійний апарат та методологічна база дослідження» розглянуто становлення та сучасний стан понятійно-категоріального апарату ідентитарних досліджень, в тій області, що стосується предмету даного дослідження, а також визначено теоретичні підходи та методологічну базу дослідження. У підрозділі 2.1. «Історичний досвід побудови макрополітичної ідентичності: вироблені підходи» досліджені процеси зародження й поступового утвердження в політичній практиці, а згодом, через відповідну рефлексію, і в теорії – розуміння того, що макрополітична ідентичність є результатом докладання певних владних зусиль які, за допомогою застосування відповідних інструментів, можуть призводити до усвідомлення громадянами своєї пов'язаності із країною, прослідковано, процес накопичення такого знання. У підрозділі 2.2. «Складові елементи, фактори впливу та інструменти конструювання макрополітичної ідентичності», – автором представлено власне бачення того, які складові має включати аналітичний інструмент формування макрополітичної ідентичності і на яких критеріях може аналізуватись стратегія формування макрополітичної ідентичності. У підрозділі 3.1. «Підходи до конструювання сучасної української макрополітичної ідентичності» досліджений український досвід побудови макрополітичної ідентичності. Автором розглянуто наявний, на час набуття Україною незалежності, репертуар успадкованих підходів до формування макрополітичної ідентичності, визначено їхній вплив на рішення політичних акторів при формуванні стратегій макрополітичної ідентичності. У підрозділі 3.2. «Шляхи та перспективи вдосконалення стратегій формування макрополітичної ідентичності в Україні» були досліджені, запропоновані вітчизняними експертами пропозиції щодо коригування стратегій створення макрополітичної ідентичності, що реалізовувались політичною елітою. Проведене дослідження дозволило дійти висновків, щодо наявності відмінних за низкою критеріїв п'яти етапів дослідження проблематики формування макрополітичної ідентичності та визначити їхні особливості. На основі аналізу історичного світового досвіду конструювання макрополітичної ідентичності, визначено базовий інструментарій конструювання макрополітичної ідентичності, який зберігає свою актуальність. Запропоновано схему аналітичного опису стратегій формування макрополітичної ідентичності, що включає декілька компонентів, які виступають як змінні в різних політичних умовах. Ключові слова: ідентичність, конструювання макрополітичної ідентичності, макрополітична ідентичність, політика історичної пам'яті, політика ідентичності, політична ідентичність, стратегії макрополітичної ідентичності.

2. Mendrin O. Strategies and practices of constructing macropolitical identity: Ukraine in the context of world experience. – Qualification scientific work on the rights of the manuscript. The dissertation for the degree of the Doctor of Philosophy on a specialty 052 – Political science. – Mariupol State University, Kyiv, 2023. The thesis is devoted to the research of the set of mechanisms of realization of power strategies for constructing macropolitical identity, on the basis of world historical experience. It also aims to find out the possibilities of its use in the political practice of modern Ukraine. The introduction of the dissertation defines the relevance of the research topic, outlines its object and subject, purpose and objectives, research methods, scientific novelty and practical significance of the results, as well as information about approbation. The scientific novelty of the obtained results is due to the set of research tasks and consists in a comprehensive study of the developed (theoretical and practical) approaches to the construction of macropolitical identity in Ukraine in the context of world historical

experience. The results of this study are of practical importance, which is the possibility of their use in the development of macropolitical identity policy in Ukraine, legal framework and criteria for its analysis and evaluation, as well as academic study of theory and practice of macropolitical identity in Ukraine and the world. At the same time, the dissertation research creates a basis for further analysis of the world and Ukrainian experience of instruments, strategies of political actors in the formation of macropolitical identity. The provisions of the dissertation may be of interest to political actors of different levels (political parties and leaders, civil society structures), who act as subjects of creating strategies for the formation of macropolitical identity in Ukraine. Also, the presented factual material and research results can be used in the development of educational and scientific-methodological literature in such disciplines as: «Analysis of public policy», «Political culture», «Political psychology», «Political sociology», «Political processes and political relations», «Political conflict theory», «Political crises and risks», etc. In subsection 1.1. «Evolution of the concept of identity in political science» traces the process of involvement and development of the concept of political identity in response to current problems within the social sciences: determining the role of political culture in shaping political institutions and processes, and overcoming the dichotomies of «structure / agency» and «micro / macrostructures». In subsection 1.2. «Conceptual-categorical apparatus and methodological base of research» considers the formation and current state of the conceptual-categorical apparatus of identity research in the field related to the subject of this study, as well as identifies theoretical approaches and methodological basis of research. In subsection 2.1. «Historical experience of building macropolitical identity: developed approaches» studied the processes of origin and gradual establishment in political practice, and later, in theory – understanding that macropolitical identity is the result of certain efforts, which can lead to awareness of citizens of their connection with the country, followed by the process of accumulation of such knowledge. In subsection 2.2. «Components, factors of influence and tools for constructing macropolitical identity» – the author presents his own vision of analytical tool for macropolitical identity analysis and on what criteria can be analyzed strategy for macropolitical identity. For The third section «Constructing macropolitical identity as an urgent problem of political development of modern Ukraine» provides an analysis of the approaches and methods of constructing macropolitical identity in modern Ukraine. Ways to reform the strategy, the formation of macropolitical identity. In subsection 3.1. «Approaches to the construction of modern Ukrainian macropolitical identity» studied the Ukrainian experience of building macropolitical identity. In subsection 3.2. «Ways and Prospects for Improving Strategies for Forming a Macropolitical Identity in Ukraine» explored how domestic experts saw the prospects for creating a macropolitical identity policy, what tools they advised to use and how to propose to adjust the strategies implemented by the political elite. Key words: construction of macropolitical identity, identity, identity policy, historical memory policy, macropolitical identity, political identity, strategies of macropolitical identity.

Державний реєстраційний номер ДіР:

Пріоритетний напрям розвитку науки і техніки: Фундаментальні наукові дослідження з найбільш важливих проблем розвитку науково-технічного, соціально-економічного, суспільно-політичного, людського потенціалу для забезпечення конкурентоспроможності України у світі та сталого розвитку суспільства і держави

Стратегічний пріоритетний напрям інноваційної діяльності: Не застосовується

Підсумки дослідження: Теоретичне узагальнення і вирішення важливої наукової проблеми

Публікації:

- 1. Мендрін О. Концептуальні підходи до формування та реалізації політики ідентичності в Україні. Вісник Маріупольського державного університету. Серія : Історія. Політологія. 2019. Вип. 24. С. 275–285.
- 2. Мендрін О. Національне будівництво та криза ідентичності в країнах Центральної та Східної Європи : сучасні підходи в політологічних дослідженнях. Гілея. 2020. № 2. Вип. 153. С. 462–465.

- 3. Мендрін О. Формування макрополітичної ідентичності як фактор сталості демократичного розвитку в Україні. Вісник Маріупольського державного університету. Серія : Історія. Політологія. 2020. № 28-29. С. 242–251.
- 4. Мендрін О. Конструювання Іншого у процесі формування макрополітичної ідентичності. European Political and Law Discourse. 2021. Vol. 8. № 3. PP. 71–77.
- 5. Мендрін О. В. Особливості впливу етнокультурних факторів на формування макрополітичної ідентичності в Україні. Politicus. 2021. Вип. 5. С. 53–58.

Наукова (науково-технічна) продукція:

Соціально-економічна спрямованість:

Охоронні документи на ОПВ:

Впровадження результатів дисертації: Впроваджено

Зв'язок з науковими темами: 0119U001312

VI. Відомості про наукового керівника/керівників (консультанта)

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Пашина Наталія Полікарпівна

2. Nataliia P. Pashyna

Кваліфікація: д. політ. н., професор, 23.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-2061-4216

Додаткова інформація: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57216508812&eid=2-s2.0-85083734135>

Повне найменування юридичної особи: Маріупольський державний університет

Код за ЄДРПОУ: 26593428

Місцезнаходження: пр. Повітрофлотський, буд. 31, Київ, 03037, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

VII. Відомості про офіційних опонентів та рецензентів

Офіційні опоненти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Ростецька Світлана Іванівна

2. Svitlana I. Rostetska

Кваліфікація: д. політ. н., доц., 23.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0002-3836-8922

Додаткова інформація: <https://www.webofscience.com/wos/author/record/I-5232-2018>

Повне найменування юридичної особи: Державний заклад "Південноукраїнський державний педагогічний університет імені К. Д. Ушинського"

Код за ЄДРПОУ: 02125473

Місцезнаходження: вул. Старопортофранківська, буд. 26, Одеса, 65020, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Кіндратець Олена Миколаївна

2. Olena M. Kindratets

Кваліфікація: д. політ. н., професор, 23.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-9786-227X

Додаткова інформація:

Повне найменування юридичної особи: Запорізький національний університет

Код за ЄДРПОУ: 02125243

Місцезнаходження: вул. Жуковського, буд. 66, Запоріжжя, Запорізький р-н., 69600, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

Рецензенти

Власне Прізвище Ім'я По-батькові:

1. Балабанов Костянтин Васильович

2. Kostiantyn V. Balabanov

Кваліфікація: д. політ. н., професор, 23.00.02

Ідентифікатор ORCID ID: 0000-0001-7990-5272

Додаткова інформація: <https://www.scopus.com/authid/detail.uri?authorId=57216503591&eid=2-s2.0-85083734135>

Повне найменування юридичної особи: Маріупольський державний університет

Код за ЄДРПОУ: 26593428

Місцезнаходження: пр. Повітрофлотський, буд. 31, Київ, 03037, Україна

Форма власності: Державна

Сфера управління: Міністерство освіти і науки України

Ідентифікатор ROR:

